

CELVEDIS VEIKSMĪGAM PROJEKTAM RĪCĪBĀ R7 Pārtikas un ilgtspējīgu preču ražošana

Lai sagatavotu veiksmīgu projekta pieteikumu LEADER programmā ir svarīgi sinhronizēt e-pieteikuma aizpildīšanu (pamatojoties uz Rokasgrāmatu) ar kvalitātes un specifiskajiem vērtēšanas kritērijiem.

Zemāk ir apkopots pārskats par būtiskāko informāciju un aspektiem, kas jāņem vērā, lai sasniegtu augstu vērtējumu.

Pievērs uzmanību Vispārīgai daļai

Jānorāda rīcība, kurā iesniedz projektu! To pēc iesniegšanas nevar labot/ mainīt!

R1 Mikro un mazās uzņēmējdarbības attīstība un dažādošana, sekmējot pakalpojumu pieejamību

R3 Lauku biļete

R7 Pārtikas un ilgtspējīgu preču ražošana

Vispārīgā daļa

Saglabāt

Pasākums: COLA19.21 - Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas

Apakšpasākumi

Mainīt

COLA19.21.01 Mikro un mazās uzņēmējdarbības attīstība un dažādošana, sekmējot pakalpojumu pieejamību

COLA19.21.03 Uzņēmējdarbības uzsākšanas atbalsts "Lauku biļete"

COLA19.21.04 Pārtikas un ilgtspējīgu preču ražošana

A daļa – Informācija par pretendentu:

- **atkarībā no projekta pieteikuma attiecināmās summas mainās pieteikuma veidlapas forma**

Projekta pieteikums sastāv no vairākām savstarpēji saistītām sadaļām, kur informācija jāievada secīgi.

- Svarīgi **atzīmēt atbilstību MVU statusam** (mikro, mazais vai vidējais uzņēmums), jo neatbilstība nozīmē projekta noraidīšanu.
- Ja projekta **izmaksas pārsniedz 70 000 EUR**, būs obligāti jāaizpilda ekonomiskās dzīvotspējas aprēķins.
- **Ja projekta plānotās izmaksas ir līdz 15 000 EUR, projekts atbilst BUDŽETA projektam.** Tas jāatzīmē pieteikuma attiecīgajā sadaļā, ieliekot **atzīmi**, jo tad atveras atbilstošie lauki pieteikuma sadaļās – pie darbību sasniedzamajiem rādītājiem. Ja tas netiek atzīmēts un projekta pieteikums, kura attiecināmo izmaksu summa ir līdz 15 000 EUR tiks aizpildīts vispārējā kārtībā, tas neatbildīs projekta pieteikuma nosacījumiem. Budžeta projektam atšķirīgas prasības:
 - **Cenu aptaujas/salīdzināšanas, būvniecības dokumenti obligāti jāiesniedz kopā ar projekta pieteikumu.**
 - **Pēc projekta apstiprināšanas NAV iespējams veikt grozījumus projektā.**

Galvenie aspekti augsta punktu skaita iegūšanai atbilstoši vērtēšanas kritērijiem

Ieteikumi ir izstrādāti, lai palīdzētu projekta pieteicējam veiksmīgi sagatavot un iesniegt LEADER projekta pieteikumu, nodrošinot maksimālu atbilstību vērtēšanas kritērijiem.

1. Sagatavošanās posms: Administratīvā atbilstība un stratēģija

Pirms pieteikuma rakstīšanas ir būtiski pārliecināties par pretendenta un idejas pamata atbilstību, jo administratīvo kritēriju neizpilde nozīmē tūlītēju projekta noraidīšanu.

- **MVU statuss:** Pārliecinieties, ka pretendents atbilst mikro vai mazā uzņēmuma statusam un **apgrozījums pēdējā noslēgtajā gadā nepārsniedz 350 000 EUR.**
- **Darbības vieta:** Projekts jāīsteno Biedrības "Cēsu rajona lauku partnerība" darbības teritorijā.
- **Atbalsta intensitātes bonusi:** Pamatlikme ir 40%, bet to var palielināt līdz **65%** Atbalsta intensitāte: **Ieguldījums Bioreģiona attīstībā (+25%).**

Lai to saņemtu, PIETEIKUMAM jāatbilst kādai no trim Bioreģiona pamatprincipu pazīmēm:

Bioloģiskās pārtikas / pārtikas ražošanas un patēriņa veicināšana – pieeja, lai veicinātu bioloģiskās pārtikas /pārtikas pārstrādes un produktu patēriņa apjomus;

- ✓ Atbalsta pretendents ir jābūt reģistrētam vai līdz projekta īstenošanas uzsākšanai jāreģistrējas bioloģiskās lauksaimniecības shēmā un tas rada bioloģisku produktu.
- ✓ Atbalsta pretendents jāatbilst pārtikas produktu ražotāja prasībām vai līdz projekta īstenošanas uzsākšanai jānodrošina atbilstība pārtikas produktu ražotāju prasībām.

Bezatkritumu dzīvesveids – videi draudzīgs dzīvesveids un prakse, kas balstās uz vairākiem principiem: samazināt radīto atkritumu daudzumu, lietot atkārtoti, salabot, pārveidot, piešķirot jaunu pielietojumu un šķirot pārstrādei;

- ✓ Atbalsta pretendents projekta ietvaros iegādājas iekārtas vai aprīkojumu, kas veicinās bezatkritumu principu iedzīvināšanu uzņēmējdarbībā vai sabiedrībā vai
- ✓ Atbalsta pretendents spēj apliecināt ieguldījumu bezatkritumu dzīvesveida principu ieviešanā

Aprites ekonomika – pieeja, lai tiktu veicināta otrreizējo izejvielu tirgus attīstība, radīto atkritumu daudzuma samazināšana, atkārtotas izmantošanas un pārstrādes attīstība;

- ✓ Atbalsta pretendents projekta ietvaros iegādājas iekārtas vai aprīkojumu, kas veicina aprites ekonomikas principu ieviešanu uzņēmējdarbībā vai sabiedrībā. vai
- ✓ Tiek radīts jauns produkts/pakalpojums, ražošanas tehnoloģija, ievērojot aprites ekonomikas principus, kas ir pamatots un apliecināts

2. Kvalitātes kritēriji

Būtiskais par PIETEIKUMA MĒRĶIS

SMART princips LEADER projekta pieteikumā

- **Konkrēts:** Projekta mērķim jābūt īsam un skaidram, atspoguļojot to, ko tieši plānots sasniegt (piemēram, jauna produkta radīšana, ražošanas jaudas palielināšana vai pakalpojumu klāsta paplašināšana). **Svarīgi: mērķi nedrīkst uzskaitīt plānoto investīciju iegādi** (piemēram, "nopirkt tehnoloģisku iekārtu"), bet gan investīcijas radīto rezultātu.
- **Mērāms :** Mērķim un rezultātiem jābūt skaitliski izteicamiem un viegli pārbaudāmiem. Tie ir tiešā sasaistē ar **sasniedzamajiem rādītājiem** (sadaļa C.2.), piemēram:
 - Neto apgrozījuma pieaugums vismaz **20%** (vai 10%) apmērā no attiecināmo izmaksu summas.
 - Vismaz **viena jauna darba vieta** vai esošo darba vietu saglabāšana.
 - Konkrēts ietekmes uz vidi samazinājums mērvienībās.
 - u.tml.
- **Sasniedzams un Reāls :** Projekta mērķim jābūt izpildāmam pieteikumā paredzētajā **laikā un ar plānoto budžetu**. Vērtētāji analizē, vai investīcijas ir samērīgas ar plānoto apgrozījuma pieaugumu un vai pretendents ir pietiekami resursi (telpas, tehnika, kompetence) mērķa sasniegšanai.
- **Terminēts :** Rezultātiem ir skaidri noteikti sasniegšanas termiņi:
 - Saimnieciskās darbības rādītāji jāsasniedz ne vēlāk kā **otraajā vai trešajā noslēgtajā gadā** pēc projekta īstenošanas (atkarībā no izmaksu summas).
 - Pašas aktivitātes jābūt īstenot sešu mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas un projekta kopējais īstenošanas laiks parasti ir 1 gads (pamatlīdzekļiem) vai 2 gadi (būvniecībai).

Ja projekta mērķis ir aprakstīts vispārīgi, nav izmērāms vai nav sniedzams plānotajā budžetā, projekts šajā kritērijā saņem 0 vai 1 punktu, kas būtiski ietekmē kopējo vērtējumu.

Kvalitātes kritēriju un pieteikuma sadaļu sasaiste

Lai iegūtu augstāku punktu skaitu, pieteikuma sadaļas jāaizpilda, tieši sasaistot ar attiecīgajiem vērtēšanas kritērijiem.

Vērtēšanas kritērijs	Atbilstošā EPS pieteikuma sadaļa	Nepieciešamā informācija un pavaddokumenti
Administratīvā atbilstība (Kritērijs 1)	A sadaļa, B.2. sadaļa	Informācija par pretendentu (MVU statuss) un projekta atbilstību SVVA stratēģijas rīcībai.
Atbalsta intensitātes bonusi (Kritērijs 2)	B.2.1., B.8., D sadaļa	Pamatojums papildu intensitātei (ražošana, bioreģions u.c.). Obligāts pielikums par intensitātes piemērošanu sadaļā D 13 “ <i>Finansējuma atbalsta</i> ”

Ieviešanas gatavības pakāpe (Kritērijs 3)	D sadaļa, E sadaļa	Jāpievieno visi obligātie pavaddokumenti . Lai saņemtu MAX 4 punktus, jau iesniegšanas brīdī jābūt pilnīgai iepirkuma dokumentācijai (D.5.) vai BIS dokumentācijai (D.6.).
Projekta mērķis un mērķauditorija (Kritērijs 4)	B.1., B.2.1.	Mērķim jābūt SMART (konkrētam, mērāmam, reālam). Jādefinē konkrēta mērķauditorija vai klients.
Jauna uzņēmuma/produkta radīšana (Kritērijs 5)	A.1.	Apraksts par to, vai tiek veidots jauns uzņēmums vai esošā uzņēmumā attīstīts būtiski atšķirīgs jauns darbības virziens.
Ražošanas/tehnoloģiskais process (Kritērijs 7)	B.2.2.	Detalizēts apraksts tam, kā tiks sniegts pakalpojums vai ražots produkts, pievienojot iekārtu izvietojuma shēmas vai skices.
Tirgus analīze (Kritērijs 8)	B.2.3., Pielikums D.5.	Konkurentu novērtējums, cenas un pieprasījuma analīze. MAX punktus saņem tikai tad, ja pievienots detalizēts tirgus analīzes pielikums.
Projekta riski un laika plāns (Kritērijs 9)	B.2.4., B.10.	Jānosaka finanšu, personāla, laika un administratīvie riski un to novēršanas pasākumi.
Izmaksu pamatotība un naudas plūsma (Kritērijs 10)	B.8., B.9.1., B.10., C sadaļa	Investīciju samērīgums pret plānoto apgrozījumu. Pamatota piegādātāju izvēle un objektīvi sastādīta naudas plūsma sadaļā C.1.
Vizuālais atspoguļojums (Kritērijs 11)	D sadaļa (D.13/D.16)	Realizācijas vietas foto fiksācija, vizītkartes, skices vai maketi, kas uzskatāmi palīdz izprast projekta būtību.
Pretendenta resursu novērtējums (Kritērijs 12/Kvalitātes)	B.2., B.2.5., B.2.6., B.3., D sadaļa	Apraksts par pieejamo infrastruktūru, nekustamo īpašumu un pretendenta/darbinieku pieredzi un izglītību.
Inovāciju pazīmes un līmenis (Kritērijs 12/Specifiskais)	B.7.	Jāapraksta inovācijas veids (originalitāte, resursu efektivitāte) un tās ietekmes mērogs CRLP teritorijā.
Atbilstība stratēģiskajiem virzieniem (Kritērijs 13)	B.2.7., B.2.8., D sadaļa	Pamatojums atbilstībai 7 pazīmēm - digitalizācijai, apritīgumam, sadarbībai, klimata pārmaiņām vai bioreģionam u.c. Jāpievieno Obligātais pielikums D 13 sadaļā “Finansējuma atbalsta intensitātes piemērošana un atbilstība SVVA stratēģijai R7”
Ieguldījums teritorijā (Kritērijs 14)	B.2.8.	Konkrēts pienesums VRG teritorijai, pamatojumā izmantojot aktuālo statistiku, pētījumus vai aptaujas.

Īstenošanas vieta (Kritērijs 15)	Titullapa, B.3.	Augstāks vērtējums projektiem, kurus īsteno lauku teritorijās ārpus novada nozīmes centriem vai Cēsu pilsētas.
---	------------------------	--

Būtiskākā informācija MAX punktu iegūšanai

1. **Sinhronizācija:** Katrā EPS sadaļā jāsniedz atbilstoša informācija, izvairoties no vispārīgām frāzēm. Piemēram, sadaļā **B.2.7.** jānorāda visi rezultatīvie rādītāji (nodibināts uzņēmums, ieviesta tehnoloģija), savukārt **B.2.8.** – **k o n k r ē t a i s** ieguldījums vietā (radītas darba vietas, sociālā ietekme).
2. **Iepirkumi:** Uz iegādēm no 2000 EUR iepirkuma procedūrai (cenu salīdzināšanai) jābūt pabeigtai līdz pieteikuma iesniegšanas brīdim. **VISA Iepirkuma dokumentācija jāievieto EPS sadaļā D.5. vai D.6..**
3. **Tirgus izpēte:** Nepietiek tikai ar aprakstu EPS formā; lai saņemtu maksimālos 3 punktus, obligāti jāpievieno **atsevišķs detalizēts pielikums "Tirgus analīze"**.
4. **Inovācijas:** Ja pieteikums neatbilst nevienai inovācijas pazīmei (oriģinalitāte, ilgtspēja u.c.), projekts šajā kritērijā saņem 0 punktus un tālāk netiek vērtēts inovāciju ietekmes līmenis.
5. **Poga "Pārbaudīt":** Pirms iesniegšanas obligāti jāizmanto EPS poga "Pārbaudīt", lai identificētu neizpildītos obligātos laukus vai tehniskas kļūdas.

***Būtiskākie skaidrojumi par pavaddokumentiem pielikumiem**

- **Nekustamā īpašuma dokumenti:** Nomas vai patapinājuma līgumi (noslēgti uz vismaz 7 gadiem), ja projektu īsteno sev nepiederošā teritorijā. Būvniecības gadījumā nomas līgumam jābūt reģistrētam Zemesgrāmatā.
- **Lēmums par īstenošanu:** Valdes apstiprināts lēmums, kurā norādītas kopējās izmaksas un finansēšanas avoti.
- **Obligātais D.8 pielikums:** Pašnovērtējuma veidlapa (D8) ir kritiski svarīga, lai pieteikumu vispār varētu iesniegt EPS sistēmā.
- **Iepirkumu dokumentācija (D.5/BūvniecībaD.6):** Lai saņemtu maksimālos **4 punktus** par gatavības pakāpi, pieteikuma iesniegšanas brīdī jābūt pievienotiem visiem iepirkuma dokumentiem (cenas izpētes apraksts, piedāvājumi, protokoli).
- **Tirgus analīze (D.4):** Neaizmirstiet, ka 8. kritērijā 3 punktus var saņemt tikai tad, ja ir pievienots detalizēts Pielikums Nr. 15, nevis tikai aizpildīts apraksts pieteikuma formā.
- **Obligātais pielikums** "Finansējuma atbalsta intensitātes piemērošana un atbilstība SVVA stratēģijai –R7"
 - **Vizuālie materiāli:** Foto fiksācija, skices, shēmas vai maketi, kas palīdz izprast projekta būtību (D13/D16).

Specifisko kritēriju "svars" un sasaiste ar pieteikumu

Šie kritēriji kopā veido **10,5 punktus**, kas ir aptuveni **32% no maksimāli iespējamā vērtējuma** rīcībā R1.

Kritērijs	Svars (Max punkti)	Sasaiste ar EPS sadaļu	Prasības maksimālajam vērtējumam
12. Inovācijas	3 punkti	B.7.	Jāapliecina inovācijas pazīmes (oriģinalitāte, resursu efektivitāte) un tās ietekme visas partnerības mērogā.
13. Stratēģiskie virzieni	3,5 punkti	B.2.7. un D sadaļa	Jāpievieno obligātais pielikums par intensitāti. Katrs atbilstošais virziens (digitalizācija, apritīgums, klimats u.c.) dod papildu 0,5 punktus .
14. Ieguldījums teritorijā	2 punkti	B.2.8.	Jāsniedz paplašināts pamatojums , izmantojot aktuālo statistiku, pētījumus vai aptaujas.
15. Īstenošanas vieta	2 punkti	B.3. (Adrese)	Maksimālo punktu skaitu saņem projekti, kas tiek īstenoti lauku teritorijā ārpus novada nozīmes centriem .

Praktiski ieteikumi "svara" palielināšanai pieteikumā

Lai pretendents maksimāli izmantotu specifisko kritēriju sniegtās priekšrocības, ieteicams:

- **Inovāciju aprakstā (B.7. sadaļa):** Neaprobežoties ar frāzi "manā uzņēmumā tas ir jauns". Metodika prasa inovācijas vērtēt VRG līmenī. Maksimālos 2 punktus par ietekmi dod tikai tad, ja risinājums ir inovatīvs visā partnerības teritorijā.
- **Stratēģiskajos virzienos (B.2.7. sadaļa):** Precīzi nodefinēt sasaisti ar vismaz 7 virzieniem. Piemēram, ja projekts paredz digitālu iekārtu iegādi (+0,5), atkritumu samazināšanu (+0,5) un sadarbību ar kaimiņu zemnieku saimniecību (+0,5), tas automātiski palielina konkurētspēju.
- **Ieguldījuma pamatojumā (B.2.8. sadaļa):** Nelietot vispārīgus apgalvojumus. Jānorāda, piemēram: "Saskaņā ar CSP datiem pagastā ir X iedzīvotāji un trūkst šāda pakalpojuma", kas garantē 2 punktus pretstatā 1 punktam par virspusēju aprakstu.

Secinājums: Specifiskie kritēriji nav tikai "papildus informācija" – tas ir pieteikuma saturiskais smaguma centrs, kas nosaka projekta prioritāti un tieši ietekmē pieejamā atbalsta apmēru.

Attiecināmie izdevumi un projekta izmaksas

Rīcības R1 ietvaros maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam ir **120 000 EUR**. Izmaksas tiek norādītas pieteikuma **B.8. tabulā**.

Galvenie attiecināmie izdevumi:

Biedrība "Cēsu rajona lauku partnerība"

- **Pamatlīdzekļi un programnodrošinājums:** Jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana, tostarp specifiski transportlīdzekļi mobilā pakalpojuma sniegšanai.
- **Būvniecība:** Jauna būvniecība, pārbūve, restaurācija, atjaunošana un būvmateriālu iegāde.
- **Energoefektivitāte:** Tehnika un iekārtas atjaunojamās elektroenerģijas ražošanai pašu patēriņam.
- **Nemateriālie ieguldījumi:** Patenti, licences, autortiesības un preču zīmes (līdz 10% no kopējām attiecināmajām izmaksām).
- **Sagatavošanas un vispārējās izmaksas:** Arhitektu, inženieru honorāri, konsultācijas un projekta pieteikuma sagatavošana (tiek piemērota vienotās likmes metodika).
- **Mācības:** Izmaksas darbinieku produktivitātes kāpināšanai.

Cenu izpēte un iepirkuma dokumentācija

Atbilstoši sagatavota cenu izpēte ir nepieciešama, lai pamatotu izmaksu samērīgumu. **Iepirkuma procedūra jāveic jau līdz pieteikuma iesniegšanai, ja iegādes summa pārsniedz 2000 EUR.**

Iepirkuma prasības atkarībā no summas:

- **Līdz 2000 EUR:** Jāveic cenu izpēte, pieteikumā norādot aktīvas interneta saites vai pievienojot cenu izdruku.
- **No 2001 līdz 70 000 EUR:** Nepieciešami vismaz **2 derīgi piedāvājumi**. Pievienojamo dokumentu sastāvs: **tehniskā specifikācija, uzaicinājumi pretendentiem, 2 derīgi piedāvājumi un cenu salīdzināšanas protokols.** *Visi dati jāievada pieteikuma E sadaļā.*
- **Būvdarbiem (70 001 – 170 000 EUR):** Nepieciešami vismaz **3 derīgi piedāvājumi un pilna iepirkuma dokumentācija.**
- **Iznēmums:** Lauksaimniecības produktu pārstrādes projektos iepirkuma procedūru var aizstāt ar **Tehnikas un iekārtu katalogu.**

Svarīgi: Lai saņemtu maksimālos **4 punktus** 3. kritērijā ("Ieviešanas gatavība"), visi iepirkuma dokumenti obligāti jāpievieno pieteikumam tā iesniegšanas brīdī.

Tehniskie ieteikumi un procesa kontrole

- **Zīmju ierobežojumi:** Apraksta laukos (piemēram, B.2.1.) maksimālais zīmju skaits ir **2500**, *tāpēc rakstiet koncentrēti un būtiskāko informāciju.*
- **Pārbaudes poga:** *Katras sadaļas beigās un pirms iesniegšanas izmantojiet pogu "Pārbaudīt"*, lai EPS sistēma identificētu neaizpildītos obligātos laukus.
- **Termiņš:** Iesniegšana ir iespējama tikai līdz izsludinātā termiņa **plkst. 23:59**; pēc tam poga "Iesniegt VRG" kļūs neaktīva.
- **Pavaddokumentu kontrole:** Pirms iesniegšanas izmantojiet metodiskajā materiālā pieejamo **kontroles sarakstu**, lai pārliecinātos par visu obligāto (pašnovērtējums, deklarācija) un ieteicamo pielikumu klātesamību.